

ZAKON

O MATIČNIM KNJIGAMA

("Sl. glasnik RS", br. 20/2009, 145/2014 i 47/2018)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se vrsta i sadržina matičnih knjiga; Registar matičnih knjiga; nadležnost za njihovo vođenje i rešavanje u upravnom postupku u oblasti matičnih knjiga; način čuvanja matičnih knjiga i spisa i vršenje uvida u matične knjige; obnavljanje matičnih knjiga; upis u matične knjige na osnovu isprava inostranog organa; vrste izvoda iz matičnih knjiga i izdavanje izvoda i uverenja na osnovu matičnih knjiga; razmena i korišćenje podataka iz Registra matičnih knjiga; uslovi za obavljanje poslova matičara; nadzor nad primenom propisa o matičnim knjigama i druga pitanja u vezi s vođenjem postupka koji prethodi upisu u matične knjige.

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu u muškom rodu obuhvataju iste pojmove u ženskom rodu.

Član 2

Matične knjige su osnovne službene evidencije o ličnom stanju građana.

O ličnom stanju građana vode se: matična knjiga rođenih, matična knjiga venčanih i matična knjiga umrlih (u daljem tekstu: matične knjige).

U matične knjige upisuju se činjenice rođenja, braka, smrti i druge zakonom predviđene činjenice i promene u vezi s njima.

Član 3

Matične knjige, izvodi iz matičnih knjiga i uverenja koja se izdaju na osnovu matičnih knjiga javne su isprave.

Podaci upisani u matične knjige i činjenice koje se njima dokazuju smatraju se istinitim dok se na zakonom propisan način ne dokaže suprotno.

Član 4

Matične knjige vode se za matična područja.

Član 5

Matične knjige vodi matičar.

Matičar ima zamenika.

II ZAJEDNIČKE ODREDBE

1. Nadležnost

Član 6

Poslovi vođenja matičnih knjiga i rešavanja u prvostepenom upravnom postupku u oblasti matičnih knjiga poveravaju se opštinama, odnosno gradovima, odnosno gradu Beogradu.

Poslove iz stava 1. ovog člana izvršava opštinska uprava, odnosno gradska uprava, odnosno gradska uprava grada Beograda.

Poslovi vođenja matičnih knjiga i rešavanja u prvostepenom upravnom postupku u oblasti matičnih knjiga za područje Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija poveravaju se:

- gradu Nišu za grad Prištinu i opštine: Podujevo, Glogovac, Obilić, Lipljan i Kosovo Polje;
- gradu Kragujevcu za opštine: Peć, Istok i Klina;
- gradu Kraljevu za opštine: Kosovska Mitrovica, Srbica, Zubin Potok, Vučitrn, Zvečan i Leposavić;
- gradu Kruševcu za opštine: Prizren, Orahovac, Suva Reka i Gora;
- gradu Jagodini za opštine: Đakovica i Dečani;

- gradu Vranju za opštine: Gnjilane, Vitina, Kosovska Kamenica i Novo Brdo;
- gradu Leskovcu za opštine: Uroševac, Kačanik, Štimlje i Štrpce.
Poslove iz stava 3. ovog člana izvršava gradska uprava.

Član 7

O žalbi protiv prvostepenog rešenja organa iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona rešava ministar nadležan za poslove uprave (u daljem tekstu: Ministar).

Član 8

Matično područje određuje odlukom skupština opštine, odnosno grada, odnosno grada Beograda po pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za poslove uprave (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Matično područje čini jedno ili više naseljenih mesta.

Ministar bliže uređuje kriterijume za određivanje matičnih područja.

Član 9

Matične knjige vode se u sedištu matičnog područja.

Sedište matičnog područja određuje skupština opštine, odnosno grada, odnosno grada Beograda u odluci o matičnim područjima.

2. Matičar

Član 10

Za jedno matično područje određuje se jedan matičar i jedan ili više zamenika matičara.

Član 11

Matičar, odnosno zamenik matičara (u daljem tekstu: matičar) može biti lice koje ima stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 180 ESPB bodova, osnovnim strukovnim studijama, odnosno na studijama u trajanju do tri godine, položen poseban stručni ispit za matičara i ovlašćenje za obavljanje poslova matičara.

Član 11a

Poseban stručni ispit za matičara polaže se pred komisijom Ministarstva, po programu koji donosi Ministar.

Član 11b

Ministarstvo vodi evidenciju o položenom posebnom stručnom ispitu za matičara.

U evidenciju iz stava 1. ovog člana upisuje se: ime i prezime kandidata; jedinstveni matični broj građana; naziv visokoškolske ustanove, nivo i vrsta stečenog obrazovanja i stručni naziv; datum polaganja ispita; podaci o opštem uspehu na ispitu i broj i datum izdatog uverenja o položenom posebnom stručnom ispitu za matičara.

Član 12

Ovlašćenje iz člana 11. ovog zakona daje Ministar na predlog funkcionera koji rukovodi organom iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona, nakon položenog posebnog stručnog ispita za matičara.

Član 12a

Ministarstvo vodi evidenciju o datim ovlašćenjima za obavljanje poslova matičara.

U evidenciju iz stava 1. ovog člana upisuje se: ime i prezime matičara; organ iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona koji je podneo predlog za davanje ovlašćenja za obavljanje poslova matičara; broj i datum rešenja kojim se daje ovlašćenje za obavljanje poslova matičara; nivo i vrsta stečenog obrazovanja i stručni naziv koji je stekao matičar; datum kada je položen poseban stručni ispit za matičara; da li je dato ovlašćenje za vođenje matičnih knjiga u svojstvu matičara ili zamenika matičara; opština odnosno grad i matično područje za koje je matičar ovlašćen za vođenje matičnih knjiga; broj i datum rešenja o prestanku ovlašćenja za obavljanje poslova matičara.

Član 13

Stručno usavršavanje je pravo i dužnost matičara da stiče znanja i veštine, odnosno sposobnosti za izvršavanje poslova matičara.

Stručno usavršavanje matičara ostvaruje su u skladu sa zakonom koji uređuje prava i dužnosti zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave.

Član 13a

Posebni sektorski program obuke matičara, za svaku godinu, priprema, razvija i donosi Ministarstvo, nakon sprovedenog postupka utvrđivanja potreba za sektorskim stručnim usavršavanjem u poverenim poslovima matičnih knjiga.

Ministarstvo samostalno sprovodi doneti program iz stava 1. ovog člana, a može odlučiti da ga sprovede i na drugi način, u skladu sa zakonom koji uređuje prava i dužnosti zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave.

Član 13b

Ministarstvo sprovodi proveru znanja matičara stečenog na stručnom usavršavanju iz člana 13a ovog zakona, u skladu sa planom i programom provere znanja koji donosi Ministar.

Član 13v

Ministarstvo vodi evidenciju o posebnim sektorskim programima obuke matičara i proveru znanja matičara stečenog na sektorskom stručnom usavršavanju.

Evidencija iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o: jedinici lokalne samouprave - opštini odnosno gradu i matičnom području za koje je matičar ovlašćen za vođenje matičnih knjiga; učesnicima - ime i prezime, jedinstveni matični broj građana, da li obavlja poslove u svojstvu matičara ili zamenika matičara, ostvarenom uspehu u proveru znanja stečenog na stručnom usavršavanju; sprovodiocu kome je povereno izvođenje obuke; predavačima i drugim realizatorima programa obuke; ocenama uspešnosti sprovedenih programa; materijalima koji su pripremljeni za potrebe ili su proizvod programa stručnog usavršavanja.

Član 14

Ako su i matičar i njegov zamenik privremeno sprečeni da obavljaju poslove, Ministar na predlog funkcionera koji rukovodi organom iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona ovlašćuje zaposlenog u tom organu koji će privremeno obavljati poslove matičara.

Zaposleni iz stava 1. ovog člana može biti lice koje ispunjava uslove iz člana 11. ovog zakona.

3. Način vođenja matičnih knjiga

Član 15

Matične knjige vode se u elektronskom i papirnom obliku.

Matične knjige u elektronskom obliku vode se u Registru matičnih knjiga.

Član 16

Podaci u matične knjige upisuju se na srpskom jeziku, ćirilčkim pismom.

Član 17

Lično ime deteta, roditelja, supružnika i umrlog upisuje se na srpskom jeziku, ćirilčkim pismom, a pripadnici nacionalne manjine imaju pravo na upis ličnog imena prema jeziku i pravopisu pripadnika nacionalne manjine, što ne isključuje paralelan upis ličnog imena i na srpskom jeziku, ćirilčkim pismom.

Lično ime deteta, roditelja, supružnika i umrlog državljanina Republike Srbije upisano u izvod iz matične knjige inostranog organa prema pravilima jezika i pisma države izdavanja, upisuje se u matične knjige koje se vode prema ovom zakonu u skladu sa pravilima srpskog jezika i ćirilčkog pisma.

Lično ime stranog državljanina, pored upisa na srpskom jeziku, ćirilčkim pismom, upisuje se u matičnu knjigu venčanih, odnosno matičnu knjigu umrlih i prema pravilima jezika i pisma države čiji je državljanin, u obliku sadržanom u izvodu iz matične knjige rođenih inostranog organa.

Član 18

Nazivi mesta u stranim državama i nazivi stranih država upisuju se u skladu s pravilima srpskog jezika i ćiriličkog pisma.

Član 19

Matične knjige koje vode organi iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona zaključuje matičar po isteku kalendarske godine, a overava funkcioner koji rukovodi tim organom, najkasnije u roku od 15 dana po isteku kalendarske godine.

Član 20

U matične knjige upisuju se samo podaci propisani zakonom i drugim propisima donetim na osnovu zakona.

Član 21

U matične knjige upisuju se podaci o činjenicama koje su prijavljene, odnosno podaci sadržani u aktu nadležnog organa ili ustanove.

Činjenice i podaci koji se upisuju u matične knjige utvrđuju se pre upisa, u skladu sa zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Ako postoji osnovana sumnja da je podatak koji se upisuje u matičnu knjigu netačan, matičar je dužan da ga proveri pre upisa.

Član 22

U prijavi za upis u matičnu knjigu moraju se navesti istiniti podaci.

Prijava može biti podneta elektronski, pisanim ili usmenim putem.

O prijavi podnetoj usmenim putem sačinjava se zapisnik na propisanom obrascu.

Član 23

Matičar je dužan da prijavljeni podatak upiše u matičnu knjigu bez odlaganja.

Izuzetno, upis se može odložiti radi provere, odnosno utvrđivanja podataka koji nedostaju, a koji se upisuju u matičnu knjigu.

O odloženim upisima vodi se posebna evidencija.

Član 24

Podatak o rođenju i smrti koji je upisao u matičnu knjigu povodom prijave podnete usmenim putem matičar je dužan da pročita licu koje je prijavilo taj podatak, a podatak o zaključenju braka - supružnicima i njihovim svedocima, o čemu će u matičnoj knjizi sačiniti zabeležku.

Upis u matičnu knjigu potpisuje lice koje je izvršilo prijavu, odnosno supružnici i svedoci.

Ako se brak zaključuje preko punomoćnika ili u prisustvu tumača, upis potpisuju i punomoćnik, odnosno tumač.

Ako lice iz st. 1-3. ovog člana odbije da potpiše upis u matičnu knjigu, matičar će o tome sačiniti zabeležku u kojoj će navesti razloge zbog kojih upis nije potpisan.

Ako lice iz stava 1. ovog člana nije pismeno ili nije u stanju da se potpiše, potpisaće ga pismeno lice koje će staviti i svoj potpis. Ovo lice ne može biti matičar.

Upis u matičnu knjigu u papirnom obliku matičar overava svojim potpisom, a upis u matičnu knjigu u elektronskom obliku, matičar digitalno potpisuje kvalifikovanim elektronskim sertifikatom, čime se taj upis smatra zaključenim.

Član 25

Ako se podatak o rođenju, odnosno smrti, prijavljuje po isteku 30 dana od dana kada se desila činjenica rođenja, odnosno smrti, matičar ga može upisati u matičnu knjigu samo na osnovu rešenja nadležnog organa.

Član 26

Ako usled više sile ili vanredne situacije ili drugih sličnih razloga pojedini podaci nisu mogli biti upisani u matičnu knjigu, naknadni upis izvršiće se na osnovu rešenja nadležnog organa iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona.

Član 27

Ako matičnu knjigu u koju treba uneti zabelešku o promeni podatka o ličnom stanju građana (u daljem tekstu: naknadna zabeleška) vodi drugi matičar, matičar koji je izvršio upis dužan je da bez odlaganja dostavi o tome elektronski izveštaj u Registar matičnih knjiga matičaru koji vodi matičnu knjigu u koju treba uneti naknadnu zabelešku.

Ako matičar koji je izvršio upis vodi i matičnu knjigu u koju treba uneti naknadnu zabelešku, dužan je da naknadnu zabelešku unese bez odlaganja, a najkasnije sledećeg radnog dana.

Ako se matična knjiga u koju treba uneti naknadnu zabelešku vodi u inostranstvu, matičar koji je izvršio upis dužan je da Ministarstvu, bez odlaganja, a najkasnije sledećeg radnog dana, dostavi izvod iz matične knjige.

Član 28

Nadležni organ dužan je da odluku o činjenici rođenja, zaključenja braka i smrti i promenama u vezi sa tom činjenicom dostavi nadležnom matičaru radi upisa u matičnu knjigu, u roku od 15 dana od dana kada je odluka postala pravnosnažna.

4. Ispravke u matičnim knjigama

Član 29

Podaci upisani u matične knjige ne smeju se precrtavati, brisati i prepravljati.

Član 30

Greške u matičnim knjigama koje su uočene pre zaključenja upisa, ispravlja matičar, u skladu s propisom kojim se uređuje način vođenja matičnih knjiga.

Član 31

Greške u matičnim knjigama koje su uočene posle zaključenja upisa, matičar može ispraviti samo na osnovu rešenja nadležnog organa iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako je u Registar matičnih knjiga pogrešno upisan podatak zbog tehničke ili očigledne greške ili greške u prijavi, organ iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona vrši ispravku greške nastale nakon zaključenja elektronskog upisa, a pre upisa u papirni oblik, s tim da se datum i tekst ispravke beleži u okviru Registra matičnih knjiga.

Član 32

Postupak ispravke greške vodi se po službenoj dužnosti ili na zahtev stranke, odnosno lica koje za to ima neposredan i na zakonu zasnovan pravni interes, u skladu s propisom kojim se uređuje opšti upravni postupak.

5. Registar matičnih knjiga

Član 33

Registar matičnih knjiga je jedinstvena baza podataka o ličnom stanju građana koja se vodi u elektronskom obliku. Registar iz stava 1. ovog člana sadrži evidenciju o ličnom stanju građana iz člana 2. ovog zakona. Ministarstvo obezbeđuje uslove za vođenje Registra matičnih knjiga, koji može biti smešten i izvan sedišta ministarstva.

Član 34

Matične knjige u Registru matičnih knjiga za tekuću godinu vodi matičar ovlašćen za vođenje matične knjige u papirnom obliku.

Matičar je dužan da bez odlaganja, sa upisom u Registar matičnih knjiga izvrši upis u matičnu knjigu u papirnom obliku, odnosno sa upisom u matičnu knjigu u papirnom obliku, bez odlaganja izvrši upis u Registar matičnih knjiga.

Član 35

Ministarstvo je dužno da obezbedi neprekidno funkcionisanje informacionog sistema formiranjem sekundarne baze podataka i sekundarnog računarskog sistema, koji mora biti udaljen od mesta na kome se nalazi primarni

informacioni sistem, čime se obezbeđuje kontinuitet njegovog rada u slučaju poplave, požara i drugog vida uništavanja.

Način čuvanja, zaštite i sigurnosti podataka u okviru Registra matičnih knjiga bliže uređuje ministar.

Član 35a

Registar matičnih knjiga povezuje se sa službenim evidencijama, odnosno registrima u kojima se vode podaci koji se izvorno upisuju u matične knjige, ako za to postoji pravni osnov i tehnički uslovi za povezivanje sa Registrom matičnih knjiga.

Registar matičnih knjiga obezbeđuje podatke za vršenje poslova iz nadležnosti državnih organa, organa autonomnih pokrajina, lokalnih samouprava i imaoca javnih ovlašćenja, u skladu sa propisom kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Član 35b

Ministarstvo preuzima podatke iz Registra matičnih knjiga potrebne za redovno ažuriranje službenih evidencija koje se vode kao elektronske baze podataka iz nadležnosti ministarstva, kao i radi obrade, analize podataka i izrade izveštaja potrebnih za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti.

Ministarstvo preuzima podatke iz Registra matičnih knjiga koji se odnose na činjenicu smrti, kao i druge podatke od značaja za ažuriranje, odnosno vršenje promena po službenoj dužnosti u jedinstvenom biračkom spisku.

Ažuriranje odnosno vršenje promena po službenoj dužnosti iz stava 2. ovog člana sprovodi se u postupku utvrđenom zakonom kojim se uređuje jedinstveni birački spisak i uputstvom ministra.

Član 36

Podaci, kao i ispravke podataka unetih u Registar matičnih knjiga čuvaju se u sistemu sa datumom i vremenom unosa, kao i podacima o matičaru koji je izvršio unos, odnosno ispravku podataka.

6. Čuvanje matičnih knjiga i uvid u matične knjige

Član 37

(Brisan)

Član 38

Matične knjige u papirnom obliku čuva matičar.

Član 39

Matične knjige i spisi na osnovu kojih se vrši upis u matične knjige spadaju u kategoriju registraturskog materijala koji ima trajni rok čuvanja.

Matične knjige i spisi na osnovu kojih se vrši upis u matične knjige moraju se čuvati od oštećenja, uništenja i zloupotrebe.

Mere tehničke zaštite matičnih knjiga mogu se preduzimati samo na način uređen propisima o kulturnim dobrima.

Član 40

Matične knjige i spisi na osnovu kojih je izvršen upis u matične knjige po isteku 100 godina od poslednjeg upisa zapisnički se predaju kao celina (arhivski fond) na čuvanje nadležnom arhivu.

Član 41

Uvid u matične knjige, kao i spise na osnovu kojih je izvršen upis u matične knjige, dozvolice se licu na koje se ti podaci odnose, supružniku, krvnom srodniku u pravoj liniji i licu koje je u drugom stepenu krvnog srodstva u pobočnoj liniji, usvojitelju ili staratelju.

Dete koje je navršilo 15. godinu života i koje je sposobno za rasuđivanje može izvršiti uvid u matičnu knjigu rođenih, kao i spise na osnovu kojih se vrši upis u matičnu knjigu rođenih, a koji se odnose na njegovo poreklo.

Posle novog upisa činjenice rođenja usvojenika pravo uvida u matičnu knjigu rođenih za dete imaju samo dete i usvojitelji deteta, na način utvrđen zakonom koji uređuje oblast porodičnog prava zaštite.

Posle upisa podatka o promeni pola, pravo uvida u matičnu knjigu rođenih i spise za lice koje je promenilo pol, imaju samo lice koje je promenilo pol, dete i roditelji tog lica, kao i nadležni organi za vršenje poslova iz svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom.

Član 42

O odbijanju zahteva za uvid u matične knjige, kao i spise na osnovu kojih je izvršen upis u matične knjige, organ iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona donosi rešenje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak.

7. Obnavljanje matičnih knjiga

Član 43

Ako su matične knjige uništene ili nestale, njihovom obnavljanju pristupa se bez odlaganja. Radi obnavljanja matičnih knjiga građani su dužni da daju podatke koji su im poznati.

Član 44

Ako se matična knjiga uništi ili nestane, obnavlja se na osnovu sačuvanog oblika matične knjige na način i u roku koji odredi Ministar.

Ministar rešenjem određuje obnavljanje uništenih ili nestalih matičnih knjiga, kao i postupak i rok u kome će biti obnovljene.

Troškove obnavljanja snosi organ kod koga je uništen primerak matične knjige bio na čuvanju.

III MATIČNA KNJIGA ROĐENIH

Član 45

U matičnu knjigu rođenih upisuju se:

- 1) podaci o rođenju, i to: ime i prezime deteta; skraćeno lično ime; pol deteta; dan, mesec, godina i čas rođenja; mesto i opština rođenja, a ako je dete rođeno u inostranstvu i naziv države rođenja; jedinstveni matični broj građana i državljanstvo deteta;
- 2) podaci o roditeljima deteta, i to: ime i prezime i ako su roditelji u braku, prezime pre zaključenja braka; jedinstveni matični broj građana; dan, mesec i godina rođenja; mesto i opština rođenja, a ako je roditelj rođen u inostranstvu i naziv države rođenja; državljanstvo; prebivalište i adresa;
- 3) podaci o: materinstvu utvrđenom ili osporenom sudskom odlukom; priznanju očinstva; očinstvu utvrđenom ili osporenom sudskom odlukom; usvojenju i prestanku usvojenja; stavljanju pod starateljstvo i prestanku starateljstva; lišenju i vraćanju roditeljskog prava; produženju i prestanku produženog roditeljskog prava; zaključenju i prestanku braka; promeni ličnog imena, imena ili prezimena deteta i roditelja, odnosno usvojitelja ili staratelja; sticanju i prestanku državljanstva; smrti, kao i drugi podaci određeni zakonom ili drugim propisom donetim na osnovu zakona.

Član 45a

U matičnu knjigu rođenih upisuje se podatak o nacionalnoj pripadnosti.

Podatak o nacionalnoj pripadnosti se upisuje na zahtev roditelja na osnovu njihove zajedničke izjave, koja se unosi u prijavu iz člana 47. stav 1. ovog zakona, odnosno date na zapisnik, pred matičarom koji vodi matičnu knjigu rođenih. Ukoliko jedan od roditelja nije živ ili nije poznat, drugi roditelj može odrediti nacionalnu pripadnost deteta.

Ukoliko se roditelji ne saglase u pogledu nacionalne pripadnosti deteta, upis tog podatka neće se izvršiti, a dete sticanjem punoletstva može tražiti da se izvrši upis.

Na promenu ili brisanje podatka o nacionalnoj pripadnosti deteta shodno se primenjuju odredbe o upisu.

Punoletno lice, kome u matičnoj knjizi rođenih nije upisan podatak o nacionalnoj pripadnosti ili ukoliko želi da se taj podatak briše ili promeni, može to učiniti na osnovu izjave date na zapisnik pred matičarom koji vodi matičnu knjigu rođenih.

Član 45b

U matičnu knjigu rođenih upisuje se podatak o promeni pola na osnovu rešenja organa iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona, koje se donosi na osnovu propisane potvrde nadležne zdravstvene ustanove.

Zdravstvena ustanova iz stava 1. ovog člana dostavlja potvrdu nadležnom organu iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona u roku od 15 dana od dana promene pola.

Potvrdu iz stava 1. ovog člana zdravstvena ustanova dostavlja elektronskim putem, a bez odlaganja i putem pošte. U potvrdu iz stava 1. ovog člana upisuje se: ime i prezime; datum; mesto; opština/grad rođenja; jedinstveni matični broj građana; ime i prezime roditelja, lica kome je promenjen pol; podatak o promeni pola za to lice, kao i ime i prezime lekara koji je izdao potvrdu.

Ministar i ministar nadležan za poslove zdravlja sporazumno propisuju način izdavanja i obrazac potvrde iz stava 1. ovog člana.

Član 45v

U slučajevima kada u matičnoj knjizi rođenih nije upisan jedinstveni matični broj građana ili je upisan, a nije određen u skladu sa propisima iz oblasti jedinstvenog matičnog broja građana, organ iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona koji vodi matičnu knjigu rođenih preuzima podatke iz službene evidencije jedinstvenih matičnih brojeva građana koju vodi ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

Podaci se preuzimaju na osnovu pojedinačnog upita, a prema podacima iz izvoda iz matične knjige rođenih i uverenja o svim promenama ličnog imena.

Podatak o jedinstvenom matičnom broju građana upisaće se u matičnu knjigu rođenih samo ako je organ na nesumnjiv i nesporan način utvrdio da se taj podatak odnosi na lice za koje se vrši upis.

Organ iz stava 1. ovog člana, dužan je da bez odlaganja izveštaj o upisanom podatku o jedinstvenom matičnom broju građana, dostavi nadležnom matičaru koji vodi matičnu knjigu venčanih, odnosno umrlih za to lice, radi ažuriranja tog podatka.

Član 46

Rođenje deteta prijavljuje se nadležnom matičaru radi upisa u matičnu knjigu rođenih.

Član 47

Rođenje deteta u zdravstvenoj ustanovi dužna je da prijavi zdravstvena ustanova elektronskim putem na propisanom obrascu, a bez odlaganja i putem pošte.

Po izvršenom upisu na osnovu elektronski podnete prijave obaveštava se lice na koga se taj upis odnosi, a matičar dostavlja izvod iz matične knjige rođenih.

Rođenje deteta van zdravstvene ustanove dužan je da prijavi otac deteta, a ako on nije u mogućnosti da to učini, drugi član domaćinstva, odnosno lice u čijem stanu je dete rođeno, ili majka čim za to bude sposobna, ili babica, odnosno lekar koji su prisustvovali porođaju, a ako ovih lica nema ili nisu u mogućnosti da prijave rođenje - lice koje je saznalo za rođenje.

Član 48

Rođenje deteta prijavljuje se u roku od 15 dana od dana rođenja.

Ako je dete mrtvo rođeno, rođenje se mora prijaviti u roku od 24 časa od njegovog rođenja.

Član 49

Činjenica rođenja upisuje se u matičnu knjigu rođenih matičnog područja u čijem sastavu je naseljeno mesto rođenja deteta.

Činjenica rođenja deteta u prevoznom sredstvu u toku putovanja upisuje se u matičnu knjigu rođenih matičnog područja u čijem sastavu je naseljeno mesto gde se putovanje majke završilo.

Član 50

Činjenica rođenja deteta čiji su roditelji nepoznati upisuje se u matičnu knjigu rođenih matičnog područja u čijem sastavu je naseljeno mesto gde je dete nađeno.

Upis se vrši na osnovu rešenja nadležnog organa starateljstva, koje sadrži sledeće podatke: lično ime deteta; pol deteta; dan, mesec, godinu i čas rođenja; mesto i opštinu rođenja i državljanstvo deteta. Kao mesto rođenja upisuje se naseljeno mesto gde je dete nađeno.

Organ starateljstva donosi rešenje iz stava 2. ovog člana na osnovu zapisnika o nalaženju deteta i dostavlja ga zajedno sa zapisnikom o nalaženju deteta matičaru.

Član 51

Činjenica rođenja deteta bez roditeljskog staranja koja se prijavljuje po isteku roka iz člana 25. ovog zakona, a koju nije moguće upisati u matičnu knjigu rođenih na način uređen čl. 49. i 50. ovog zakona, upisuje se u matičnu knjigu rođenih po mestu boravišta deteta u vreme pokretanja postupka za upis te činjenice u matičnu knjigu rođenih.

Upis se vrši na osnovu rešenja nadležnog organa starateljstva, koje sadrži sledeće podatke: lično ime deteta; pol deteta; dan, mesec i godinu rođenja; mesto i opštinu rođenja i državljanstvo deteta. Kao mesto rođenja upisuje se naseljeno mesto gde dete ima boravište u vreme pokretanja postupka za upis činjenice rođenja u matičnu knjigu rođenih.

Ako se naknadno utvrdi da je rođenje deteta već upisano u matičnu knjigu rođenih, organ starateljstva koji je doneo rešenje iz stava 2. ovog člana rešenjem će poništiti kasniji upis činjenice rođenja deteta u matičnu knjigu rođenih.

Član 52

Usvojeno dete upisuje se u matičnu knjigu rođenih na osnovu rešenja o novom upisu rođenja usvojenika koje donosi organ starateljstva.

Rešenje o novom upisu činjenice rođenja usvojenika sadrži sledeće podatke: lično ime deteta; pol deteta; dan, mesec, godinu i čas rođenja; mesto i opštinu rođenja i državljanstvo deteta. Podaci o roditeljima zamenjuju se podacima o usvojiteljima.

Rešenje iz stava 1. ovog člana konačno je i njime se poništava raniji upis rođenja usvojenika.

Član 53

Na osnovu presude o poništenju usvojenja koju sud dostavlja organu starateljstva pred kojim je zasnovano usvojenje, organ starateljstva donosi rešenje o poništenju rešenja o novom upisu rođenja usvojenika.

Na osnovu rešenja iz stava 1. ovog člana osnažuje se prvi upis rođenja deteta.

Član 54

Lica koja su po propisima o ličnom imenu ovlašćena da odrede lično ime deteta dužna su da radi upisa u matičnu knjigu rođenih prijave nadležnom matičaru lično ime deteta najkasnije u roku od 30 dana od dana rođenja deteta.

Ako se lica iz stava 1. ovog člana ne sporazumeju o ličnom imenu deteta, dužna su da o tome obaveste nadležnog matičara u roku od 30 dana od dana rođenja deteta.

Ako je rok iz stava 1. ovog člana protekao, upis ličnog imena deteta izvršiće se na osnovu rešenja nadležnog organa starateljstva.

IV MATIČNA KNJIGA VENČANIH

Član 55

U matičnu knjigu venčanih upisuju se:

- 1) podaci o zaključenju braka, i to: dan, mesec, godina i mesto zaključenja braka; ime i prezime supružnika; jedinstveni matični broj građana; dan, mesec i godina rođenja, mesto i opština rođenja, a ako je supružnik rođen u inostranstvu i naziv države rođenja; državljanstvo; prebivalište i adresa supružnika, kao i izjava supružnika o novom prezimenu;
- 2) ime i prezime roditelja supružnika; ime i prezime i prebivalište svedoka pri zaključenju braka; ime i prezime tumača ako je njegovo prisustvo pri zaključenju braka bilo neophodno; ime i prezime i prebivalište punomoćnika ako pri zaključenju braka jednog supružnika zastupa punomoćnik i ime i prezime matičara;
- 3) prestanak braka;
- 4) promena ličnog imena, imena ili prezimena supružnika.

Član 56

Budući supružnici nameru da zaključe brak prijavljuju matičaru pismeno ili usmeno.

O usmenoj prijavi sačinjava se zapisnik na propisanom obrascu.

Član 57

Činjenica zaključenja braka upisuje se u matičnu knjigu venčanih koja se vodi za matično područje u čijem sastavu je naseljeno mesto u kome je brak zaključen.

Član 58

Brak koji nije zaključen pred matičarom upisaće se u matičnu knjigu venčanih samo na osnovu pravnosnažne odluke suda o utvrđivanju postojanja braka.

V MATIČNA KNJIGA UMRLIH

Član 59

U matičnu knjigu umrlih upisuju se:

- 1) podaci o smrti, i to: ime i prezime umrlog; njegovo prezime pre zaključenja braka; pol umrlog; dan, mesec, godina i čas smrti; mesto i opština smrti, a ako je umro u inostranstvu i naziv države; dan, mesec, godina i čas rođenja; mesto i opština rođenja, a ako je rođen u inostranstvu i naziv države; bračni status; jedinstveni matični broj građana; državljanstvo; prebivalište i adresa umrlog;
- 2) ime i prezime supružnika umrlog i njegovo prezime pre zaključenja braka, ako je umrli bio u braku; ime i prezime roditelja umrlog; ime i prezime i prebivalište lica koje je prijavilo smrt; naziv i sedište ustanove ili organizacije koja je prijavila smrt;
- 3) proglašenje nestalog lica umrlih i smrt utvrđena u sudskom postupku.

Član 60

Činjenica smrti prijavljuje se nadležnom matičaru.

O usmenoj prijavi sačinjava se zapisnik na propisanom obrascu.

Član 61

Činjenicu smrti dužni su da prijave članovi porodice s kojima je umrli živeo, a ako ovih lica nema ili nisu u mogućnosti da to učine, druga lica s kojima je umrli živeo ili drugi članovi porodice koji su saznali za smrt, odnosno lica u čijem je stanu smrt nastupila, a ako nema ni ovih lica, činjenicu smrti dužno je da prijavi lice koje je prvo za smrt saznalo.

Činjenicu smrti lica koje je umrlo u zdravstvenoj ustanovi dužna je da prijavi zdravstvena ustanova elektronskim putem na propisanom obrascu, a bez odlaganja i putem pošte.

Činjenicu smrti lica u vojnom objektu, zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, ustanovi za smeštaj učenika i studenata ili u drugoj ustanovi ili organizaciji dužna je da prijavi ustanova ili organizacija u kojoj je lice umrlo.

Član 62

Činjenica smrti mora se prijaviti nadležnom matičaru u roku od tri dana od dana smrti, odnosno od dana nalaženja leša.

Ako je posebnim propisom određen za sahranu kraći rok od tri dana, činjenica smrti mora se prijaviti pre sahrane.

Član 63

Prilikom prijavljivanja činjenice smrti mora se podneti potvrda o smrti koju izdaje zdravstvena ustanova ako je lice umrlo u zdravstvenoj ustanovi, a ako je lice umrlo van zdravstvene ustanove lekar koji je utvrdio smrt.

Ako je lice umrlo u zdravstvenoj ustanovi, potvrdu o smrti zdravstvena ustanova izdaje elektronskim putem, a bez odlaganja i putem pošte.

Bez potvrde o smrti ne može se izvršiti upis činjenice smrti u matičnu knjigu umrlih.

Član 64

Organ koji vrši uviđaj dužan je da činjenicu smrti prijavi u roku od 15 dana nadležnom matičaru i dostavi primerak zapisnika o uviđaju i potvrdu o smrti.

Član 65

Umrli se može sahraniti pre nego što se njegova smrt prijavi matičaru, na osnovu dozvole organa iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona na čijoj teritoriji će se umrli sahraniti, ako iz opravdanih razloga nije bilo moguće prijaviti njegovu smrt matičaru.

O izdatim dozvolama vodi se evidencija u koju se upisuje: redni broj upisa; datum upisa u evidenciju; organ koji je doneo rešenje o dozvoli da se umrli sahrani pre prijave činjenice smrti matičaru; broj i datum rešenja o dozvoli da se umrli sahrani pre prijave činjenice smrti matičaru; podaci o smrti, i to: ime i prezime umrlog i prezime pre zaključenja braka; pol umrlog; dan, mesec, godina i čas smrti; mesto i opština smrti; a ako je umro u inostranstvu i naziv države;

dan, mesec i godina rođenja; mesto i opština rođenja, a ako je rođen u inostranstvu i naziv države; jedinstveni matični broj građana; prebivalište i adresa umrlog.

Podaci iz evidencije iz stava 2. ovog člana čuvaju se trajno, u svrhu pravne sigurnosti u vezi sa upisom u matičnu knjigu umrlih i sprečavanja eventualnih zloupotreba u vezi identiteta lica koje je sahranjeno pre upisa u matičnu knjigu umrlih.

Član 66

Činjenica smrti upisuje se u matičnu knjigu umrlih matičnog područja u čijem sastavu je naseljeno mesto gde je smrt nastupila.

Ako nije poznato mesto gde je smrt nastupila, činjenica smrti upisuje se u matičnu knjigu umrlih matičnog područja u čijem sastavu je naseljeno mesto gde je leš nađen.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, ako je smrt nastupila u vanrednim situacijama, činjenica smrti upisuje se u matičnu knjigu umrlih matičnog područja u čijem sastavu je naseljeno mesto gde se umrli sahranjuje.

Član 67

Proglašenje nestalog lica umrlim i smrt utvrđena u sudskom postupku upisuje se u matičnu knjigu umrlih matičnog područja po mestu poslednjeg prebivališta umrlog na osnovu pravnosnažne odluke suda.

Ako je poslednje prebivalište umrlog nepoznato ili u inostranstvu, činjenice iz stava 1. ovog člana upisuju se u matičnu knjigu umrlih matičnog područja u čijem sastavu je mesto rođenja tog lica, a ako je umrli rođen u inostranstvu, u matičnu knjigu umrlih matičnog područja u čijem sastavu je mesto u kome je sedište suda.

VI MATIČNE KNJIGE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA

Član 68

O ličnom stanju državljana Republike Srbije u inostranstvu matične knjige vode diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Srbije (u daljem tekstu: diplomatsko-konzularna predstavništva).

Koje će se matične knjige i u kom diplomatsko-konzularnom predstavništvu voditi određuje ministar nadležan za spoljne poslove uz prethodnu saglasnost ministra nadležnog za poslove uprave.

Član 69

Matična knjiga rođenih vodi se u diplomatsko-konzularnom predstavništvu za državljane Republike Srbije stalno nastanjene u inostranstvu i u nju se upisuje činjenica rođenja državljanina Republike Srbije stalno nastanjenog na području diplomatsko-konzularnog predstavništva.

Matična knjiga venčanih vodi se u diplomatsko-konzularnom predstavništvu koje je ovlašćeno da zaključuje brak između državljana Republike Srbije i u nju se upisuje činjenica zaključenja braka između državljana Republike Srbije u diplomatsko-konzularnom predstavništvu.

Matična knjiga umrlih vodi se u diplomatsko-konzularnom predstavništvu za državljane Republike Srbije stalno nastanjene u inostranstvu i u nju se upisuje činjenica smrti državljanina Republike Srbije koji je bio stalno nastanjen na području diplomatsko-konzularnog predstavništva.

Izuzetno, činjenice rođenja i smrti državljanina Republike Srbije koji je na privremenom boravku u inostranstvu upisaće se u matičnu knjigu rođenih, odnosno matičnu knjigu umrlih koju vodi diplomatsko-konzularno predstavništvo, ako se po propisima države u kojoj se nalazi diplomatsko-konzularno predstavništvo podaci o rođenju i smrti ne upisuju u evidencije o ličnom stanju građana te države.

Član 69a

Diplomatsko-konzularno predstavništvo, u kom su vođene matične knjige po ranijim propisima, nastavlja da u te knjige upisuje zabeleške o promeni podataka o ličnim stanjima građana (naknadne zabeleške) i ispravci greške, shodno odredbama ovog zakona.

Član 70

Matične knjige u diplomatsko-konzularnom predstavništvu vodi, u svojstvu matičara, diplomatsko-konzularni službenik iz sastava diplomatsko-konzularnog osoblja koga ovlasti šef diplomatsko-konzularnog predstavništva.

Član 71

O ispravci greške u matičnim knjigama koje se vode u diplomatsko-konzularnom predstavništvu rešava šef diplomatsko-konzularnog predstavništva.

Član 72

Diplomatsko-konzularno predstavništvo vodi matične knjige u Registru matičnih knjiga, a vodi i čuva matične knjige u papirnom obliku.

Član 73

Ako se matična knjiga koja se vodi u diplomatsko-konzularnom predstavništvu u papirnom obliku uništi ili nestane, obnavlja se na osnovu podataka iz Registra matičnih knjiga na način i u roku koji odredi ministar nadležan za spoljne poslove.

Član 74

Izvode iz matičnih knjiga i uverenja koja se izdaju na osnovu matičnih knjiga koje se vode u diplomatsko-konzularnim predstavništvima izdaje ovlašćeno lice iz člana 70. ovog zakona.

Član 75

Odredbe ovog zakona koje se odnose na matične knjige koje vode organi iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona shodno se primenjuju na matične knjige koje se vode u diplomatsko-konzularnim predstavništvima.

VII UPIS U MATIČNE KNJIGE NA OSNOVU ISPRAVA INOSTRANIH ORGANA

Član 76

Ako činjenice rođenja, zaključenja braka i smrti državljana Republike Srbije nastale van njene teritorije nisu upisane u matične knjige koje se vode u diplomatsko-konzularnim predstavništvima, upisuju se u matične knjige koje se vode po ovom zakonu.

Prijava za upis činjenice iz stava 1. ovog člana podnosi se preko diplomatsko-konzularnog predstavništva na čijem području je ta činjenica nastala ili neposredno nadležnom organu iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona.

Ako na području na kojem je nastala činjenica rođenja, zaključenja braka ili smrti državljanina Republike Srbije, Republika Srbija nema diplomatsko-konzularno predstavništvo, prijava za upis ovih činjenica podnosi se preko najbližeg diplomatsko-konzularnog predstavništva.

Upis činjenice iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu izvoda iz matične knjige inostranog organa, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Ako se ne može pribaviti izvod iz matične knjige inostranog organa, upis činjenica iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu odluke nadležnog suda.

Diplomatsko-konzularna predstavništva iz st. 2. i 3. ovog člana prijavu za upis činjenice rođenja, zaključenja braka i smrti državljana Republike Srbije nastale van njene teritorije prosleđuju elektronskim putem nadležnom organu iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona, a bez odlaganja i putem pošte uz dostavljanje izvoda iz stava 4. ovog člana.

Član 77

Činjenice rođenja, zaključenja braka i smrti u slučaju iz člana 76. ovog zakona, upisuju se u:

- 1) matičnu knjigu rođenih - po mestu poslednjeg prebivališta roditelja u vreme rođenja deteta, a ako roditelji nisu imali zajedničko prebivalište - po mestu prebivališta jednog od roditelja, a ako je mesto prebivališta roditelja nepoznato - po mestu rođenja jednog od roditelja;
- 2) matičnu knjigu venčanih - po mestu poslednjeg prebivališta supružnika u vreme zaključenja braka, a ako supružnici nisu imali zajedničko prebivalište - po mestu prebivališta jednog od supružnika, a ako je poslednje prebivalište supružnika nepoznato - po mestu rođenja jednog od njih;
- 3) matičnu knjigu umrlih - po mestu poslednjeg prebivališta umrlog, a ako je poslednje prebivalište nepoznato - po mestu rođenja.

Ako se činjenice rođenja, zaključenja braka i smrti ne mogu upisati u matične knjige na način propisan u stavu 1. ovog člana zbog toga što je mesto rođenja lica nepoznato ili je mesto rođenja u inostranstvu, upisuju se u matične knjige koje se vode za matično područje grada Beograda koje odredi Skupština grada Beograda.

Lice rođeno u inostranstvu koje je prijemom steklo državljanstvo Republike Srbije upisuje se u matičnu knjigu rođenih, odnosno matičnu knjigu venčanih po mestu prebivališta, odnosno boravišta.

Činjenice rođenja, zaključenja braka i smrti državljanina SFRJ koji je imao državljanstvo druge republike SFRJ ili je državljanin druge države nastale na teritoriji SFRJ i koji je stekao državljanstvo Republike Srbije, upisuju se u matičnu knjigu po mestu njegovog prebivališta, odnosno boravišta.

Činjenice rođenja, zaključenja braka i smrti državljanina Crne Gore koji se prema propisima o državljanstvu smatra državljaninom Republike Srbije ili je stekao državljanstvo Republike Srbije, upisuju se u matične knjige po mestu njegovog prebivališta, odnosno boravišta.

Član 78

Ako lično ime deteta upisano u inostrani izvod iz matične knjige rođenih nije određeno u skladu s domaćim propisima o ličnom imenu, matičar će zatražiti od roditelja da ga odrede u skladu sa zakonom kojim se uređuje lično ime.

Izjavu o određivanju ličnog imena deteta u skladu s domaćim propisom roditelji mogu dati i pred diplomatsko-konzularnim predstavništvom prilikom podnošenja prijave za upis činjenice rođenja u matične knjige koje se vode po ovom zakonu.

Član 79

Ako na osnovu izvoda inostranog organa nije moguće utvrditi prezime supružnika koje su uzeli prilikom zaključenja braka, matičar pribavlja taj podatak od inostranog organa pred kojim je brak zaključen.

Ako ni na taj način nije moguće utvrditi prezime supružnika, matičar tu činjenicu utvrđuje na osnovu izjave supružnika.

Izjava se može dati i pred diplomatsko-konzularnim predstavništvom prilikom podnošenja prijave za upis činjenice zaključenja braka u matične knjige koje se vode po ovom zakonu.

VIII VRSTE IZVODA IZ MATIČNIH KNJIGA I IZDAVANJE IZVODA I UVERENJA NA OSNOVU MATIČNIH KNJIGA

Član 80

Na osnovu matičnih knjiga izdaju se izvod iz matične knjige rođenih, izvod iz matične knjige venčanih i izvod iz matične knjige umrlih (u daljem tekstu: izvodi iz matičnih knjiga) i uverenja koja sadrže pojedine podatke upisane u matične knjige ili pojedine činjenice o ličnom stanju građana koje proizlaze iz tih podataka (u daljem tekstu: uverenja).
Obrasce izvoda iz matičnih knjiga tehnički izrađuje i štampa Narodna banka Srbije - Zavod za izradu novčanica.

Član 81

Izvodi iz matičnih knjiga i uverenja izdaju se na osnovu podataka sadržanih u Registru matičnih knjiga.

U izvode iz matičnih knjiga upisuju se podaci, i to u:

- 1) Izvod u matičnu knjigu rođenih: ime i prezime; pol; dan, mesec, godina i čas rođenja; mesto i opština - grad rođenja, a ako je lice rođeno u inostranstvu i država; jedinstveni matični broj građana; državljanstvo; nacionalna pripadnost; podaci o roditeljima, i to: ime i prezime (i prezime pre zaključenja braka); jedinstveni matični broj građana; dan, mesec i godina rođenja; mesto i opština - grad rođenja, ako je lice rođeno u inostranstvu i država; državljanstvo; prebivalište i adresa.
- 2) Izvod iz matične knjige venčanih: mesto zaključenja braka, a ako je brak zaključen u inostranstvu i država; dan, mesec, godina zaključenja braka; podaci o ženiku i nevesti i to: ime i prezime; jedinstveni matični broj građana; dan, mesec i godina rođenja; mesto i opština - grad rođenja, ako je lice rođeno u inostranstvu i država; državljanstvo; prebivalište i adresa; ime i prezime roditelja supružnika i prezime koje su supružnici uzeli pri zaključenju braka.
- 3) Izvod iz matične knjige umrlih: ime i pol; prezime (i prezime pre zaključenja braka, ako je lice bilo u braku); jedinstveni matični broj građana; dan, mesec, godina i čas smrti; mesto i opština - grad smrti, a ako je lice umrlo u inostranstvu i država; dan, mesec i godina rođenja; mesto i opština - grad rođenja, a ako je lice rođeno u inostranstvu i država; državljanstvo; prebivalište i adresa; bračni status umrlog; ime i prezime supružnika (i prezime pre zaključenja braka) i ime i prezime roditelja umrlog.

Izvode iz stava 1. ovog člana može izdati ovlašćeni matičar, odnosno ovlašćeno lice iz člana 70. ovog zakona, za bilo koje matično područje opštine, odnosno grada, odnosno grada Beograda, odnosno diplomatsko-konzularnog predstavništva.

Uverenja koja se izdaju na osnovu matičnih knjiga koje vode organi iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona, izdaje ovlašćeni matičar.

Član 82

Izvodi iz matičnih knjiga i uverenja sadrže poslednje podatke koji su upisani u matičnu knjigu do vremena izdavanja izvoda.

Izvodi iz matičnih knjiga nemaju ograničeni rok važenja, a za upotrebu izdatog izvoda iz matične knjige koji ne sadrži poslednje podatke upisane u matičnu knjigu odgovorno je lice koje ga stavi u pravni saobraćaj.

Član 83

Izvodi iz matičnih knjiga i uverenja izdaju se na zahtev lica iz člana 41. ovog zakona.

Član 84

Organ iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona vodi evidenciju o izdatim izvodima iz matičnih knjiga i uverenjima o činjenicama i podacima upisanim u matične knjige.

U evidenciju iz stava 1. ovog člana upisuje se: ime i prezime i prebivalište i adresa fizičkog lica, odnosno naziv i sedište pravnog lica po čijem je zahtevu izdat izvod ili uverenje iz matične knjige; vrsta matične knjige; vrsta isprave koja se izdaje iz matične knjige (izvod ili uverenje); ime i prezime lica za koje se izdaje izvod ili uverenje iz matične knjige; matično područje za koje se vodi matična knjiga iz koje se izdaje izvod ili uverenje; tekući broj matične knjige i godina upisa; datum izdavanja izvoda ili uverenja i ime i prezime i potpis matičara koji je izdao izvod ili uverenje iz matične knjige.

Podaci iz evidencije iz stava 1. ovog člana čuvaju se trajno, u svrhu praćenja stanja u vezi sa izdavanjem izvoda iz matičnih knjiga i uverenja o činjenicama i podacima upisanim u matične knjige i sprečavanja eventualnih zloupotreba u pogledu izdavanja ovih javnih isprava.

IX NADZOR

Član 85

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Nadzor nad izvršavanjem poslova poverenih ovim zakonom vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor vrši Ministarstvo preko upravne inspekcije.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona u delu koji se odnosi na matične knjige koje se vode u diplomatsko-konzularnim predstavništvima vrši ministarstvo nadležno za spoljne poslove.

X OVLAŠĆENJE ZA DONOŠENJE PODZAKONSKIH PROPISA

Član 86

Radi sprovođenja odredaba ovog zakona, Ministar donosi propise kojima bliže uređuje:

- 1) način vođenja matičnih knjiga u organima iz člana 6. st. 2. i 4. i člana 68. stav 1. ovog zakona;
- 2) čuvanje matičnih knjiga i spisa;
- 3) način vršenja uvida u matične knjige i spise;
- 4) način obnavljanja uništenih ili nestalih matičnih knjiga;
- 5) način izdavanja izvoda iz matičnih knjiga i uverenja o činjenicama i podacima upisanim u matične knjige, kao i izvoda iz matičnih knjiga namenjenih za upotrebu u inostranstvu;
- 6) način vođenja evidencije o izdatim izvodima iz matičnih knjiga i uverenjima o činjenicama i podacima upisanim u matične knjige;
- 7) način vođenja evidencije o dozvolama da se umrli sahrani pre nego što je činjenica smrti prijavljena matičaru;
- 8) program i način polaganja posebnog stručnog ispita za matičara, izgled i sadržinu obrasca uverenja o položenom posebnom stručnom ispitu za matičara, način izdavanja uverenja o položenom posebnom stručnom ispitu za matičara i način vođenja evidencije o položenom posebnom stručnom ispitu za matičara;
- 9) način vođenja evidencije o datim ovlašćenjima za obavljanje poslova matičara;
- 10) način vođenja evidencije o posebnim sektorskim programima obuke matičara i proveri znanja matičara stečenog na sektorskom stručnom usavršavanju;
- 11) plan, program i način provere znanja matičara stečenog na stručnom usavršavanju u okviru posebnog sektorskog programa obuke matičara;
- 12) način upisa podatka o nacionalnoj pripadnosti, kao i o promeni pola;
- 13) način ispravke greške iz člana 31. stav 2. ovog zakona;
- 14) način čuvanja ispravki podataka unetih u Registar matičnih knjiga iz člana 36. ovog zakona.

Ministar propisuje obrasce matičnih knjiga, registara matičnih knjiga, posebne evidencije o odloženim upisima, izvoda iz matičnih knjiga i uverenja o činjenicama i podacima upisanim u matične knjige, zapisnika o prijavi rođenja, zaključenja braka i smrti i obrasce prijave rođenja, zaključenja braka i smrti u inostranstvu i sadržinu zapisnika o određivanju ili promeni nacionalne pripadnosti.

Ministar i ministar nadležan za poslove zdravlja sporazumno propisuju postupak izdavanja prijave i obrazac prijave rođenja deteta u zdravstvenoj ustanovi i postupak izdavanja potvrde i obrazac potvrde o smrti.

Ministar nadležan za unutrašnje poslove i ministar nadležan za porodičnopravnu zaštitu sporazumno propisuju način vođenja postupka o nalaženju deteta i sačinjavanju zapisnika o nalaženju deteta.

XI KAZNENE ODREDBE

Član 87

Novčanom kaznom do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ili odgovorno lice u pravnom licu ako:

- 1) da neistinite podatke u prijavi za upis u matičnu knjigu (član 22. stav 1);
- 2) prijavi činjenicu rođenja ili smrti koje nisu nastupile (čl. 46. i 62);
- 3) ne prijavi činjenicu rođenja deteta u propisanom roku ili ne odredi lično ime detetu (čl. 48. i 54);
- 4) ne prijavi činjenicu smrti u propisanom roku (član 62);
- 4a) ne dostavi potvrdu o promeni pola u propisanom roku (član 45b);
- 5) izvrši sahranjivanje pre upisa u matičnu knjigu umrlih bez dozvole nadležnog organa (član 65. stav 1).

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se pravno lice novčanom kaznom do 300.000 dinara.

Novčanom kaznom do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u državnom organu ili organu jedinice lokalne samouprave ako u propisanom roku:

- 1) ne dostavi nadležnom matičaru odluke i druga akta o činjenici rođenja, zaključenja braka i smrti i promenama u vezi sa tim činjenicama (čl. 28. i 64);
- 2) ne postupi u skladu sa članom 34. stav 2. ovog zakona;
- 3) ne postupi u skladu sa članom 27. ovog zakona, odnosno ne unese naknadnu zabeležku u Registar matičnih knjiga i u papirni oblik matične knjige;
- 4) ne izvrši upis ličnog imena pripadnika nacionalne manjine prema jeziku i pravopisu pripadnika nacionalne manjine (član 17. stav 1);
- 5) ne upiše u matičnu knjigu rođenih podatak o nacionalnoj pripadnosti (član 45a).

Novčanom kaznom do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona ukoliko ne obezbedi vođenje matičnih knjiga u Registru matičnih knjiga najkasnije do početka primene ovog zakona.

XII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 88

Matične knjige koje su vođene do 9. maja 1946. godine, kao i izvodi iz matičnih knjiga i uverenja koja se izdaju na osnovu tih matičnih knjiga, imaju dokaznu snagu javnih isprava.

Izvode iz matičnih knjiga i uverenja iz stava 1. ovog člana izdaje matičar.

Član 89

Matičari i zamenici matičara koji na dan stupanja na snagu ovog zakona nemaju visoko obrazovanje stečeno na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije - master, specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije) u obrazovno-naučnom polju Društveno-humanističkih nauka, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine društvenog smera, nastavljaju da obavljaju poslove ako polože poseban stručni ispit za matičara u roku od tri godine od dana početka primene ovog zakona.

Član 90

Ministarstvo nadležno za poslove uprave preuzeće od ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove drugi primerak matičnih knjiga najkasnije u roku od pet godina od dana početka primene ovog zakona.

Član 91

Organi iz člana 6. st. 2. i 4. i člana 68. stav 1. ovog zakona obezbediće vođenje drugog primerka matičnih knjiga primenom elektronskih sredstava za obradu i skladištenje podataka najkasnije u roku od sedam godina od dana početka primene ovog zakona.

Organi iz člana 6. st. 2. i 4. i člana 68. stav 1. ovog zakona do obezbeđivanja vođenja drugog primerka matičnih knjiga primenom elektronskih sredstava za obradu i skladištenje podataka, a najkasnije do isteka roka iz stava 1. ovog člana drugi primerak matičnih knjiga vode kao prepis ili overenu fotokopiju izvornika matične knjige.

Član 92

Ministarstvo nadležno za poslove uprave obezbediće uslove za uspostavljanje centralnog sistema za elektronsku obradu i skladištenje podataka i čuvanje drugog primerka matičnih knjiga koje vode organi iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona, najkasnije u roku od dve godine od dana početka primene ovog zakona.

Član 93

Drugi primerak matičnih knjiga koje vode organi iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona do obezbeđivanja uslova iz člana 91. stav 1. i člana 92. ovog zakona čuva se u ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove.

Organi iz člana 6. st. 2. i 4. ovog zakona dužni su da do obezbeđivanja uslova iz člana 91. stav 1. i člana 92. ovog zakona dostave na čuvanje ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove sadržaj drugog primerka matičnih knjiga sravnjen sa izvornikom za prethodnu godinu najkasnije do 31. januara.

Član 94

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe Zakon o osnovnim podacima za matične knjige ("Službeni list SFRJ", broj 6/73) i Zakon o matičnim knjigama ("Službeni glasnik SRS", broj 15/90 i "Službeni glasnik RS", br. 57/03 i 101/05-dr. zakon).

Član 95

Postupak upisa činjenice rođenja, zaključenja braka i smrti, kao i postupak za naknadni upis činjenice rođenja, odnosno smrti; naknadni upis pojedinih podataka koji nisu mogli biti upisani u matičnu knjigu; ispravku greške u matičnim knjigama; uvid u matične knjige i spise na osnovu kojih se vrši upis u matične knjige i obnovu upisa činjenice rođenja, zaključenja braka i smrti u matične knjige, započeti do dana početka primene ovog zakona okončaće se po odredbama ovog zakona.

Član 96

Podzakonski propisi iz člana 86. ovog zakona doneće se u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 97

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a počće da se primenjuje po isteku devet meseci od dana stupanja na snagu.

Samostalni član Zakona o izmenama Zakona o matičnim knjigama

("Sl. glasnik RS", br. 145/2014)

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o matičnim knjigama

("Sl. glasnik RS", br. 47/2018)

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 40

Registar matičnih knjiga iz člana 16. ovog zakona (izmenjen član 33) preuzima podatke o ličnim stanjima građana iz čl. 45, 55. i 59. Zakona o matičnim knjigama ("Službeni glasnik RS", br. 20/09 i 145/14) koji se vode u Centralnom sistemu za elektronsku obradu i skladištenje podataka i čuvanje drugog primerka matičnih knjiga iz čl. 33, 35. i 92. tog zakona.

Početak primene ovog zakona drugi primerak matičnih knjiga prestaje da se vodi u Centralnom sistemu za elektronsku obradu i skladištenje podataka i čuvanje drugog primerka matičnih knjiga.

Organi iz člana 6. st. 2. i 4. Zakona o matičnim knjigama ("Službeni glasnik RS", br. 20/09 i 145/14) obezbediće tehničke uslove za vođenje matičnih knjiga u Registru matičnih knjiga za sva matična područja za koja se, u skladu sa odlukom o matičnim područjima, vode matične knjige do početka primene ovog zakona.

Član 41

Odluku o činjenici rođenja, zaključenja braka i smrti i promenama u vezi sa tom činjenicom, nadležni organ iz člana 28. Zakona o matičnim knjigama ("Službeni glasnik RS", br. 20/09 i 145/14) dužan je da dostavi Registru matičnih knjiga (nadležnom matičaru) radi upisa u matičnu knjigu, elektronskim putem, u roku od 12 meseci od dana početka primene ovog zakona.

Član 42

Ministarstvo nadležno za poslove zdravlja obezbediće uslove za izdavanje elektronske potvrde o smrti i elektronske potvrde o promeni pola u roku od 12 meseci od dana početka primene ovog zakona.

Član 43

Ministarstvo nadležno za spoljne poslove obezbediće tehničke i druge uslove za elektronsko povezivanje diplomatsko-konzularnih predstavništava sa Registrom matičnih knjiga iz člana 32. ovog zakona (izmenjen član 72) u roku od 12 meseci od dana početka primene ovog zakona.

Dok se ne obezbede tehnički i drugi uslovi iz stava 1. ovog člana drugi primerak matičnih knjiga čuva se i vodi u ministarstvu nadležnom za spoljne poslove u skladu sa odredbama Zakona o matičnim knjigama ("Službeni glasnik RS", br. 20/09 i 145/14).

Član 44

Ministarstvo nadležno za spoljne poslove obezbediće uslove za postupanje diplomatsko-konzularnih predstavništava na način opisan iz člana 34. ovog zakona (izmenjen član 76) u roku od 12 meseci od dana početka primene ovog zakona.

Dok se ne steknu uslovi za postupanje diplomatsko-konzularnih predstavništava iz stava 1. ovog člana, prijave za upis činjenica rođenja, braka ili smrti prosleđivaće se samo u papirnom obliku.

Član 45

Ako su oba primerka matične knjige koja su se vodila u skladu sa odredbama Zakona o matičnim knjigama ("Službeni glasnik RS", br. 20/09 i 145/14) potpuno ili delimično uništena ili nestala, obnoviće se u skladu sa tim zakonom.

Član 46

Podzakonski propisi iz čl. 2. i 18, dela člana 25. (kojim se dodaje novi član 45b) i člana 38. ovog zakona biće doneti do početka primene ovog zakona.

Član 47

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se počev od 1. januara 2019. godine, izuzev dela člana 25. ovog zakona (kojim se dodaje novi član 45v) koji počinje da se primenjuje stupanjem na snagu ovog zakona.